

Схеми

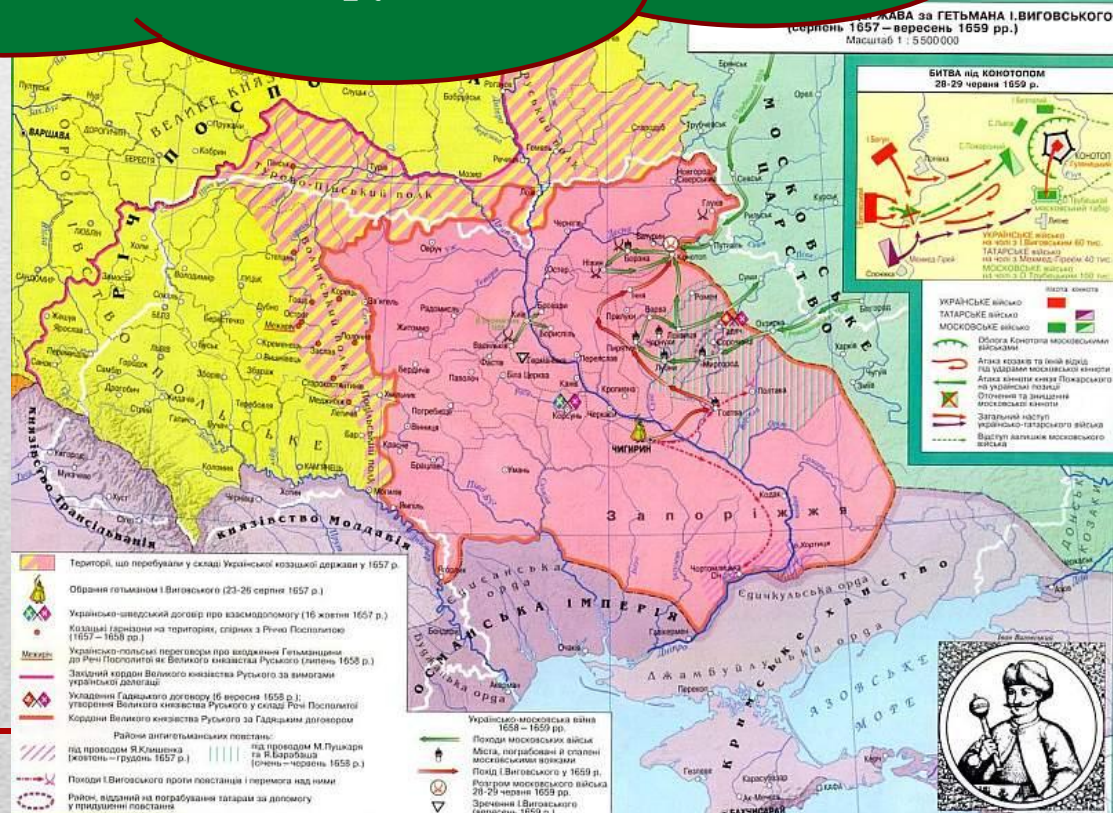
Історія України 8 клас

РУЇНА

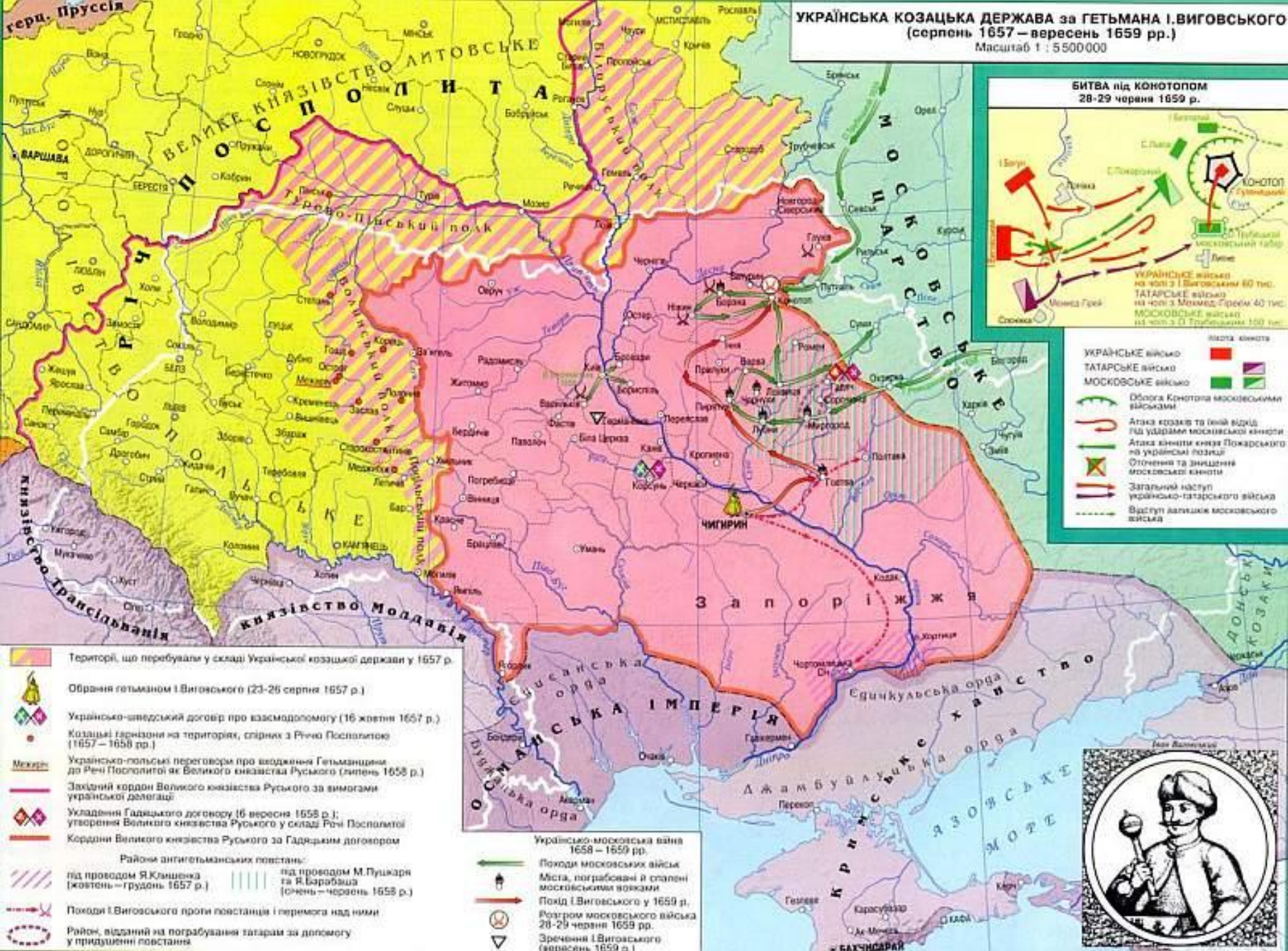
Руїна 60-80 рр. XVII ст.

Іван Виговський 1657-59 пропольська політика

1658р.-Гадяцька угода (федерація 3 держав:
Польщі, Литви, Руського князівства)
Повстання Пушкаря та Барабаша
1659р.-Конотопська битва з Московією
(+)Соснівка, Трубецької

УКРАЇНЬСЬКА КОЗАЦЬКА ДЕРЖАВА ЗА ГЕТЬМАНА І.ВИГОВСЬКОГО
 (серпень 1657 – вересень 1659 рр.)
 Масштаб 1 : 5 500 000

БИТВА ПІД КОНОТОПОМ
 28-29 червня 1659 р.

УКРАЇНЬСЬКЕ військо на чолі з І.Виговським 60 тис.
 ТАТАРСЬКЕ військо на чолі з Момед-Гієм 40 тис.
 МОСКОВСЬКЕ військо на чолі з П.Трубецьким 150 тис.

Масштаб битви

УКРАЇНЬСЬКЕ військо (red square)
 ТАТАРСЬКЕ військо (purple square)
 МОСКОВСЬКЕ військо (green square)

Облога Кіровограда московськими військами (green arrow)
 Атака козаків та їмів відділ під ударом московської кінноти (red arrow)
 Атака князів київ Пожарського на українські полки (purple arrow)
 Оточення та знищення московських єлентів (green arrow)
 Загальний наступ українсько-татарського війська (red arrow)
 Відступ авілішкі московського війська (dashed line)

Території, що перебували у складі Української козацької держави у 1657 р.

Обрання гетьманом І.Виговського (23-26 серпня 1657 р.)

Українсько-шведський договір про взаємодопомогу (16 жовтня 1657 р.)

Козацькі гарнізони на територіях, спірних з Річчю Посполитою (1657 – 1658 рр.)

Українсько-польські переговори про вшодження Гетьманщини до Річчю Посполитою як Великого князівства Руського (липень 1658 р.)

Західний кордон Великого князівства Руського за вимогами української делегації

Укладення Гадяцького договору (6 вересня 1658 р.); утворення Великого князівства Руського у складі Річчю Посполитою

Кордони Великого князівства Руського за Гадяцьким договором

Райони антигетьманських повстань:
 під проводом Я.Клищенка (жовтень – грудень 1657 р.)
 під проводом М.Пушкарня та Я.Барабаша (січень – червень 1658 р.)

Походи І.Виговського проти повстанців і перемога над ними

Район, відданий на пограбування татарам за допомогою у придушенні повстання

Українсько-московська війна 1658 – 1659 рр.

Походи московських військ Мста, пограбовані й спалені московськими воєводами

Похід І.Виговського у 1659 р. Розгром московського війська 28-29 червня 1659 рр.

Зречення І.Виговського (вересень 1659 р.)

Руїна 60-80 рр.ХVІІст.

Юрій Хмельницький 1659-63рр.
«билинка»

1659- Переяслівські статті з Москвою
(жорсткіший контроль: залоги в 6 містах,
заборона зовн.політики ...)

Чуднівська компанія –
похід разом з московитами на Галичину (-)

1660р.- Слободищенські угоди з

Польщею

(втрата автономії)

Підстригся у ченці

Руїна-громадянські війни, боротьба за владу старшини, інтервенція, розруха, розкол.

Правоберіжжя

1663

Лівоберіжжя

П. ТЕТЕРЯ

1663-65

Пропольська

політика

«Кругом зради»

Втік до Польщі

1663- «Чорна рада»
в Нежині (Сомко-
Брюховецький)

І. Брюховецький

1663-68

1665-Московські
статті

(обмеження
автономії, податки
збирають руські).

Отримав боярство.

Вбит на раді під
Опішнею

Української козацької держави у 1669 р.
гетьманом Ю.Хмельницького (28 вересня 1669 р.)
згідно з Переяславськими статтями 1659 р.,
у складі між Ю.Хмельницьким і царським урядом,
вводили московські гарнізони
українським і московським військ
козацько-татарських військ
визначна угода (7 вересня 1660 р.)
гетьманом Я.Сомки (25 квітня 1662 р.)
гетьманом П.Тетеря (13 січня 1663 р.)
гетьманом І.Брюховецького (18 червня 1663 р.)

Обрання гетьманом І.
(серпень 1665 р.)
Кордон між Річчю Пос.
і Московським царством
за Андрусівськими статтями
(30 січня 1667 р.);
похід України між суц.
державами
Похід П.Дорошенка на
Ущарів восени 1667 р.

Руїна-громадянські війни, боротьба за владу старшини, інтервенція, розруха, розкол.

Правоберіжжя

1667

Лівоберіжжя

Андрусівське
перемир'я
Поділ України між РП
та Москвою. ЗС-разом

1668- Брюховецького
вбили, оголосили
гетьманом усієї
України П. Дорошенка

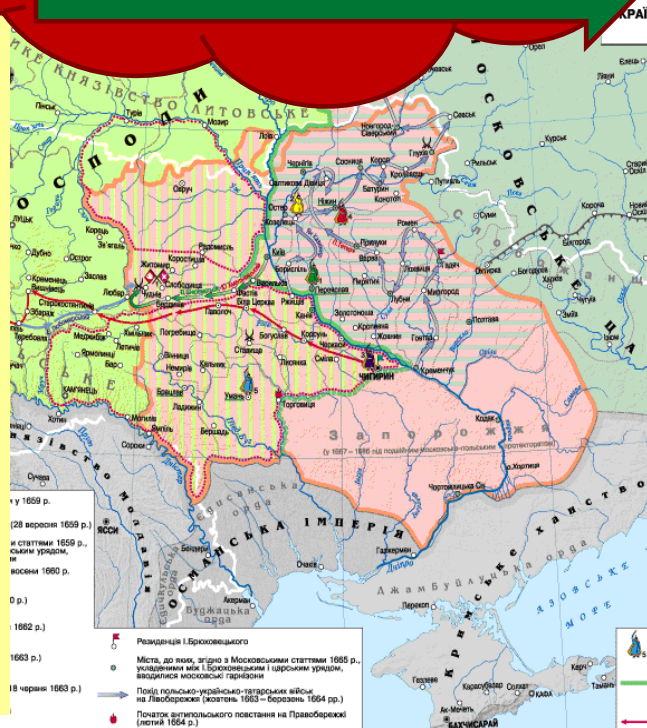
П. Дорошенко
1666-76
«СОНЦЕ РУЇНИ»
Сердюки 20т.
1668- похід на Лівоберіжжя
з метою об'єднання
Повстання Суховія,
вимушений вернутися на
Правоберіжжя

**1669-Корсунські статті (угода
з Туреччиною)**

Повстання Ханенка. похід
турків на Правоберіжжя
(руїна, розчарування)

Бучацький мир 1672 між
Польщею та Туреччиною.
1675-зречення, переїзд до
Москви.

Д. Многогрішний
1668-72
Зрадив, 1669-
**Глухівські статті з
Москвою**
1т. компанійців. по
датки самі.

Руїна-громадянські війни, боротьба за владу старшини, інтервенція, розруха, розкол.

Правоберіжжя

**Юрій Хмельницьки
1677-81**

«маріонетка турків»

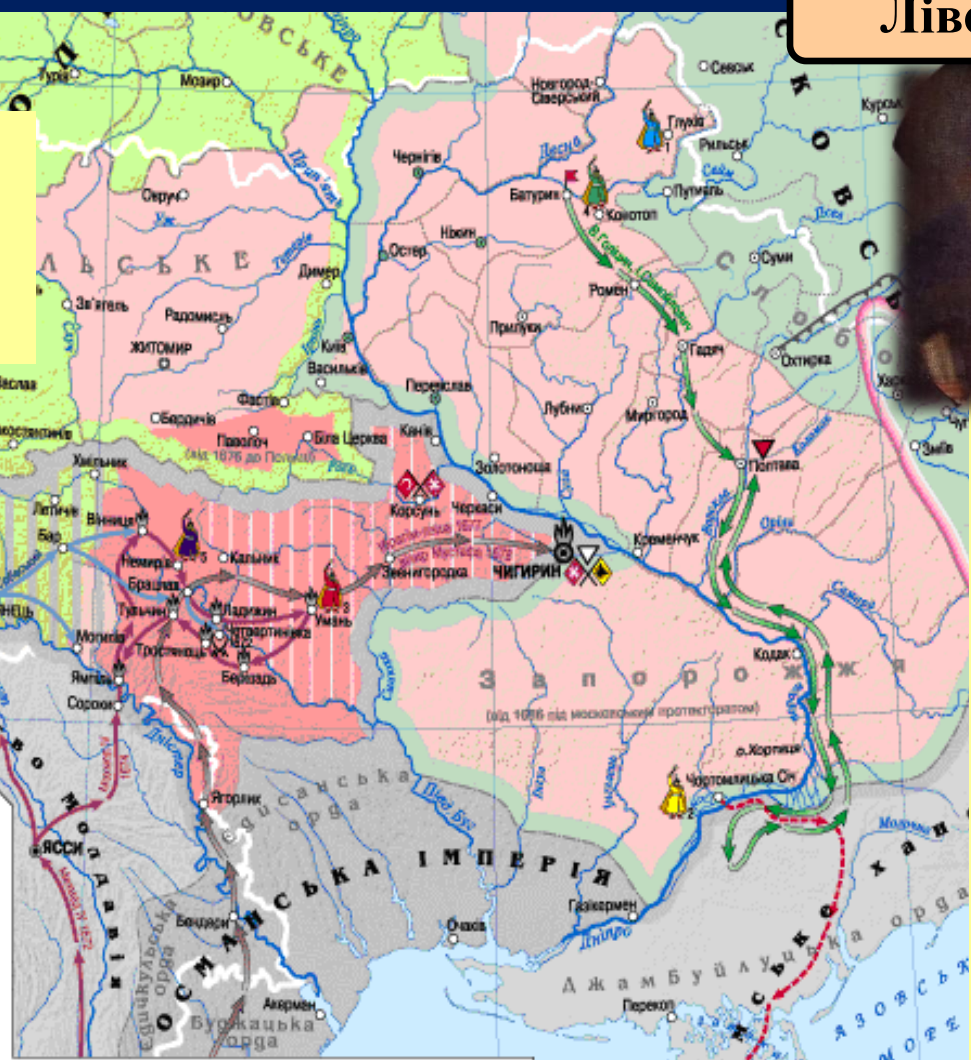

**1677- 1-й
Чигиринський
похід
(відбилися від
турків)
1678- 2-й
Чигиринський
похід
(зруйнування, пі
дірвали самі
козаки)**

Лівоберіжжя

**Іван
Самойлович
1672-87
Конотопські
статті
Бунчуцьке тов-
во
Участь в захисті
Чигирина
1687-1
кримський похід
(-)**

- Територія, яка за Бунчуцьким договором переходила до складу Османської імперії
- Землі, які передавалися П.Дорошенку за умови визнання васальної залежності від Османської імперії
- Міста, знищені турецькими військами у липні – листопаді 1674 р.
- Похід запорожців на чолі з І.Сіркою на Крим (липень 1675 р.)
- Перехід П.Дорошенка під зверхність московського царя (10 жовтня 1675 р.)

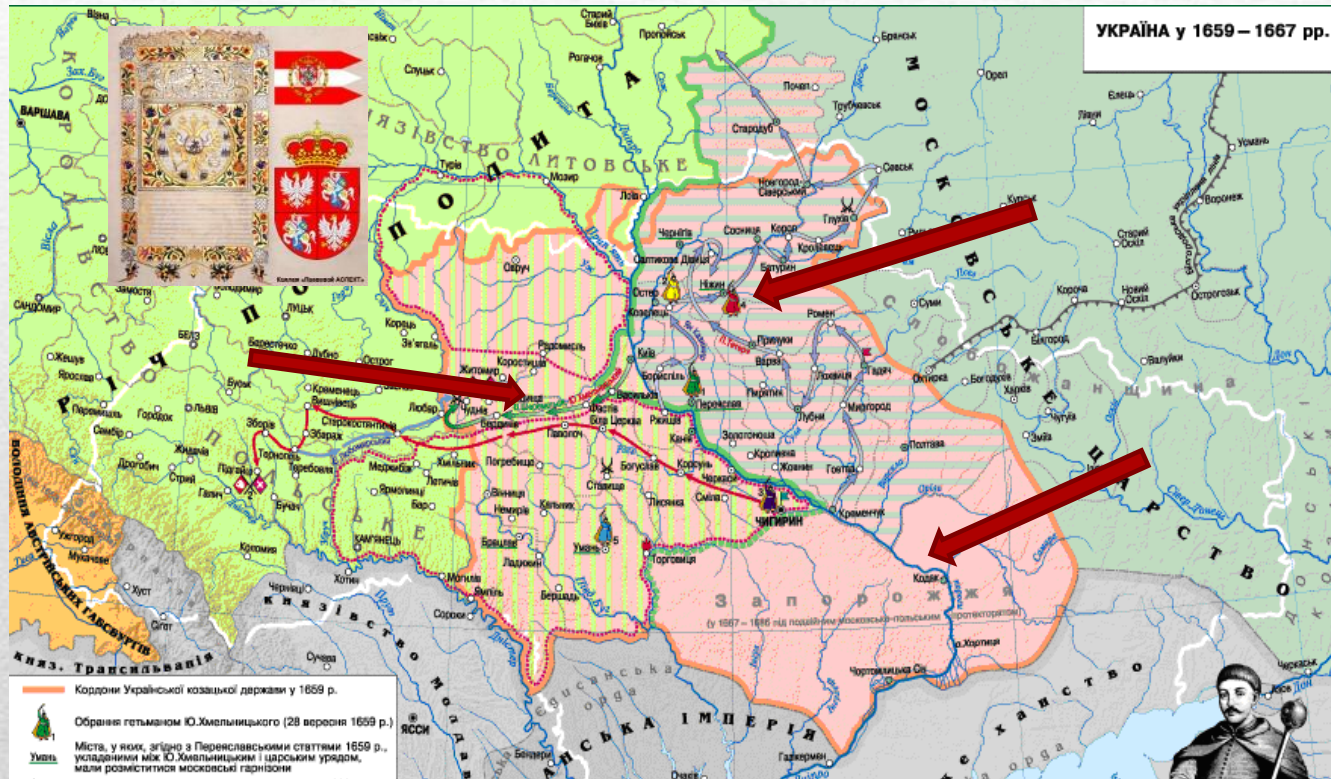
- Бахчисарайський мирний договір (13 січня 1681 р.)
- Територія, що були спустошені війною і, за умовами Бахчисарайського договору, мали залишатися незаселеними
- Перший Кримський похід московсько-українського війська (травень – червень 1687 р.)
- Усунення І.Самойловича від влади (липень 1687 р.)

Облога й падіння Кам'янської фортеці (серпень 1672 р.)

Руїна-громадянські війни, боротьба за владу старшини, інтервенція, розруха, розкол.

Право

1681 – Бахчисарайський мир (Туреччина-Москва)

1686- ВІЧНИЙ МИР

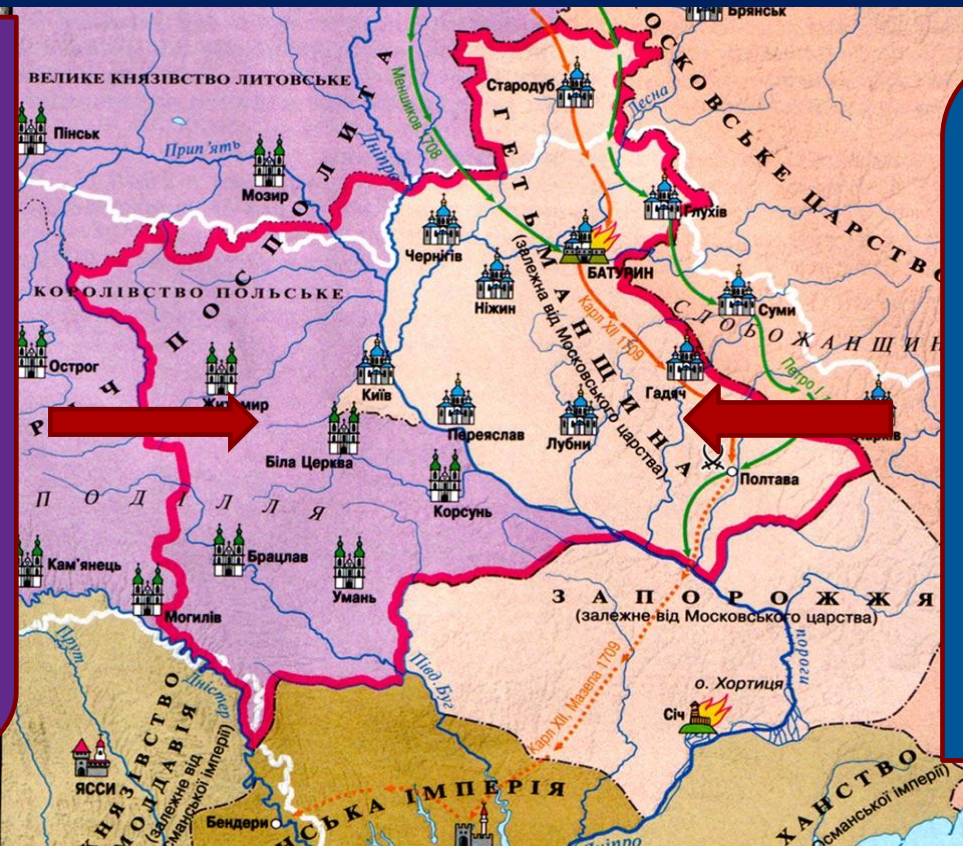
Річ Посполита
З.Укр, Правоберіжжя

-

Москва
Лівоберіжжя, Запоріжжя

Лівобережна Гетьманщина – система адм-го та військового управління базувалась на зразках ЗС. 10 полків

Правобережна
Україна
повернута до
Речі
Посполитої
Автономія
ліквідована
Кріпатство
поновлено
Залишилося 6
полків
реєстровців

Лівобережна
Україна
Збережено
автономію
Гетьман(обирався,
затверджувався
царем)
Генеральна
військова рада
Старшинська рада
Генеральний уряд

Козацтво(бунчукове,значкове,воїни)-привілейований стан
Шляхта –панівний стан
Духовенство-привілейований стан
Міщани та селяни- вільні,сплачують податки,можуть переходити в
інші стани(крім шляхти)

СЛОБІДСЬКА Україна – 5 полків: Сумський, Харківський, Охтирський, Острогозький, Ізюмський

На схід від
Гетьманщини
на кордоні з
Московією.
Територія
заселялася
переселенцями
з України.
Захист
кордону
Московії від
турків та татар

Слобода-
поселення ,яке
мало пільги.
Не сплачувало
податків.
Займанщина.
Самоврядування.
Закріплення прав
жалуваними
царськими
грамотами

Гетьмана немає, кожен полковник (пожиттєво) обирався та
підпорядковувався Белгородському воєводі

Репін. Запорожці пишуть листа турецькому султану

- З 1686 року за умовами “Вічного миру” Запорізька Січ підпорядковувалася царю, що привело до обмеження зовнішньої політики, наступу на права Запорізької Січі.

